XXXIX. évfolyam, 47. szám. Ára 20 fillér. Celldömölk, 1943. november 20.

Kemenesalja

Megjelenik minden szombaton este
előfizetési díj egész évre 10 P, fél évre 5.— P, negyed évre 2·50 P.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOREVE NÁNDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

A KÖZELITŐ TÉL

Hervad már ligetünk, s diszei hullanak. Tarlott bokrai közt sárga levél zörög... zengte hatháatatlan költönk, Berzsenyi Dániel örök szép versében.

Óh, de mi nem ezen a lirai hangon akarunk ömledezni a közelitő télről, amelyet ebben a szirénaüvöltős világban már ötödik télnek nevezünk, hanem arról a háborus télről, amelyik ötödször tesz próbára bennünket.

A késő őszi napokon már kapjuk az izelitőt. Itt az egészségtelen köd a hideg esők, a vad szélrohamok, amelyek megbénitják a mozgó és tevékeny életet. Az idő már hidegre fordult, a tél előtt állunk.

De milyén tél előtt?... Ki tudná nekünk ezt megmondani, vagy megjósolni? Hol van az a híres tudomány, amelyik ezt a nagy titkot nekünk felderitené, vagy hol van az a jóstehetség, aki a beláthatatlan jövőt kétségtelenül és félreértheteltelenül elénk vetitené, vagy hol van naptáraink népszerű százéves jövendő mondója, aki helytálló jövendölésével biztositani tudna bennünket.

Olyan lesz-e, mint a három első kemény és kegyetlen, tele szenvedéssel és megpróbáltatásokkal, vagy olyan, mint a tavalyi — a negyedik — kibirható és elviselhető?

Az ötödik háborus tél előtt önként velődik fel bennünk az aggodalmas kérdés: vajjon mit tartogat és mit hoz számunkra? Lehet, hogy a megpróbáltatások még nagyobbak, még teljesebbek lesznek mint az előző negy évi volt. Talán több erőkifejtést és nagyobb áldozatot követel tőlünk, mint az eddigiek. De az ellenkezője is lehet. Talán az ötödik tél nem veszi elő és nem használja fel ellenünk embertelen fegyvereit: a kegyetlen hideget, a szörnyű hóviharokat, a pusztitó és hetekig tartó irgalmatlan szélrohamokat. Könnyen lehet, hogy mindettől mentesülünk és minden nagyobb nehézség nélkül túljutunk rajta.

De bármiképpen történjen, nem esünk kétségbe. És bármit hozzon számunkra és bármit követeljen tőlünk, nem félünk. Kemény magyarok vagyunk, álljuk a vihart. Ahogyan kiállottuk a négyet, ugy az ötödiket is. kiáiljuk. Ahogy nem tudott urrá lenni rajtunk a négy tél, ugy az ötödik sem tud.

Csak a jó Isten a tudója, hogy hogyan tudtuk a négy nagy tél minden terhét, szenvedését és nélkülözését kibirni. Alaposan próbára tett bennünket, de a próbát fényesen kiállottuk. Nem is tudnánk az ötödik tél előtt más gondolattal, más érzéssel és más lélekkel, mint a magunk erejében és Isten segitségébe bizva, biztosan tekinteni a jövőbe.

Tudjuk, hogy az ötödik télben is lesznek gondjaink, közellátási nehézségeink. Tudjuk, hogy nélkülözni kell sok mindent, ami máskor nem okozott gondot számunkra. Tudjuk, hogy nem lesz tele bőséggel minden földi jó. De azt is tudjuk, hogy a legszükségesebb dolgok: kenyér, élelem, cipő, ruha, tüzelő a szükséges mennyiségben meglesz. Biztosan meglesz. Tudjuk és látjuk az akadályokat, a nehézségeket, de látjuk az illetékesek részéről a leküzdésre irányuló erőfeszitéseket, a segiteni akarást és ez megnyugtat bennünket.

Jöhet az ötödik háborus tél, nem félünk tőle. Zughatnak a végnélküli szelek, hitünk lángját nem tudja kioltani. Tombolhatnak a jeges hóviharok, nem tör meg bennünket, mert érezzük és tudjuk, hogy minden megpróbáltatáson, minden sötét vihar felhőn túl, már vár ránk a magyar kikelet. (—)

MAGYARGENCSEN ÉPÜLT a vármegye egyik legszebb Levente Otthona

Kemenesalja északkeleti csücskében, a vasutvonattól meglehetősen távol, — hadászati nyelven ugy mondanók — a Rába és a Marcal szögletében fekszik a celldömölki járásnak egyik élénk szellemű községe: Magyargencs. Csonka-Magyarország Helységnévtárának 1941. évi kiadása szerint 1471 ember él a községben. A levente intézmény megalakulása óta többször ertek el a magyargencsi leventék előkelő helyezést, nagyszerű eredményt. Mindez azt bizonyitotta, hogy Magyargencsen vannak rátermett emberek, akik sokat törődnek a fiatalsággal és bennük és általuk épitik a szebb magyar jövőt.

Az épitő-munkának kézzel fogható bizonyitéka az a hatalmas Levente-Otthon, amely már szinte teljesen elkészült. A főutvonalra néző épületfalnak izléses szinezése már messziről megragadja az utas ember figyelmét. Érdeklődés nélkül nem is lehet elkerülni az uj épületet. Igy jártunk mi is a napokban. Tapasztalatainkról örömmel számolunk be lapunk hasábjain.

Magyargencs vezető férfiai — ugy látszik — maradék nélkül közös nevezőre jutottak nagy feladataik megoldásában. Olyan hatalmas épületet épitettek, amelyben egymás mellett elfér a Levente-Otthon és a Gazda-Kör és amely egyúttal Kultúrház is a község lakói részére. A közös célkitüzéssel sikerült megfelelő támogatást szerezniök a különböző fórumoknál.

Az ember el sem akarja hinni, hogy alig egy éven belül felépült ez a hatalmas méretü Levente-Otthon. Mi ennek a sikernek a titka? A község népének áldozatkészsége! De mindenen felül kimagaslik a magyargenesi és a hozzájuk tartozó kemeneshőgyészi leventék érdeme. Azt lehetne mondani, hogy ezek a derék fiúk nagyszerű főoktatójuknak, Asbóth László ev. tanitónak és a másik lelkes oktatójuknak Kiss István rk. tanitónak vezetésével maguk épitették fel Otthonukat. Nem volt olyan munka, amit el nem végeztek volna. Maguk fejtették a követ az épülethez, ásták az alapokat és szorgoskodtak az épités körül.

Legjobban talán számokkal lehetne érzékeltetni Magyargencs népének áldozatosságát. A közös lelkesedéssel végzett munka 20.000 pengő értékű. A község költségvetésében ennyi volt előirányozva 2100 kézi napszámra és 1500 igás napszámra. Ezt mind önként vállalt szolgálattal végezték el a község lakói, első sorban derék leventéi. A tehetősebb családok pénzbeli adománya 5000 pengő volt. Az épitkezésre eddig kereken 85.000 pengőt fordittottak. Az anyagiak biztositása és a lankadhatatlan irányitás Jánossa Ferenc körjegyző nevéhez fűződik.

A közös munka eredményét hirdető Otthon felavatását az őszre tervezték. Mivel azonban a belső berendezés elkészitése körülményesebb, a tavaszra halasztották el a felavatási ünnepséget. Akkor azután majd méltón ünnepelhet a falu apraja és nagyja, mert olyan hattermes otthont épitettek, amilyen kevés van a vármegyében. Magyargencs lakói hálásak lehetnek vezetőik iránt, a vezetőség, pedig és közöttük első helyen Asbóth főoktató úr egy kicsit büzzke lehet munkás, lelkes leventecsapatára...

A celldömölki r. kat egyházközség jövő évi költségvetése

A celldömölki rk. Egyházközség képviselőtestülete november 16-án tartott rendes közgyülésén tárgyalta a tanácsülésen megszerkesztett 1944. évi költségvetést. Dr Nemes Vazul plébános elnöki megnyitója után az Egyházközség gondnoka ismertette a költségvetés egyes tételeit.

A személyi kiadások fejezeténél a helyi járandóság-természetű fizetések a törvény által megállapitott összegben vannak előirányozva. A további személyzeti kiadások tételei igen mérsékelt emelkedést mutatnak.

A rendes dologi kiadások a legszükségesebbekre szoritkoznak. Az emelés mértéke ezen a vonalon is a szigorú takarékosság szem előtt tartásával történt. A jövő évre előirányzott összeg: 36.796 pengő.

A hiány fedezésére a képviselőtestület — egyhangú határozattal — elfogadta a tanács javaslatát, amely az egyházközségi adók alapját képező föld-, ház- és kereseti adók 50 százalékát teszik ki. (A mult évben 40 százalékos volt.)

Azok az egyházközségi tagok, akik ilyen adókat nem fizetnek, az osztály-adózók csoportjába tartoznak. Ezek a havi fizetés figyelembevételével a kormányrendeletek által megállapitott, alkalmazottak által fizetendő kereseti adók alapján felállitott csoportokba lesznek sorolva. Az egyes csoportoknak a mértéke az évi kereseti adó 50 százaléka.

Azok az egyházközségi tagok, akik semmiféle adót nem fizetnek, a minimális egyházközségi adót fizetőknek a csoportjába tartoznak és 5 P-t fizetnek. A régi gyakorlat alapján ebbe a csoportba tartozók az egy napra eső napszám mértékü egyházközségi adót fizették. Hogy ez az összeg se okozzon a fizetőknek nagy terhet, azért csak 5 P-ben állapitot a meg a képviselőtestület ennél a kategóriánál az egyházközségi terhekhez való hozzájárulást.

Az egyik képviselő inditványára — több hasonló szellemü és az inditványt lelkesen támogató hozzászólás után — az egyházközségi képviselő testület egyhangu határozattal a tanitók részére karácsonyi segélyt szavazott meg.

A költségvetés, valamint a kivetési lajstrom 1943. november 21-től kezdve 15 napig közszemlére van téve az elemi fiuiskolában.

Elnöklő plébános a gyülés végén az A. C. egyes szakosztályaiban való buzgó további közreműködésre kérte a képviselőtestület tagjait.

Képviselőtestületi közgyűlés

Mult heti számunkban beszámoltunk már arról, hogy Celldömölk nagyközség képviselőtestülete az elmult szombaton délután rendkívüli közgyűlést tartott, Hokhold István községbíró elnöklésével. A gyűlésen a képviselőtestület tudomásul vette, hogy a szombathelyi kir. törvényszék beszüntette dr. Steiner Bélánéval szemben a kisajátítási és kártalanítási eljárást, mert Celldömölk nagyközség és fent nevezett között megállapodás jött létre, mely szerint a bérbeadó az általa 20 évre bérbeadott kinestári méntelep bérleti szerződésének lejárta után is hajlandó az ingatlanokat Celldömölk nagyközségnek bérbeadni és az elővásárlási jogot is biztosítja az ingatlanokra a nagyközségnek.

A következőkben a községi bizottságokat választotta meg a képviselőtestület a következő három évre.

A jogügyi bizottság tagjai: dr. Baráth Lajos, dr. Móritz Dénes, dr. Porkoláb János, dr. Schaffer Emil és dr. Szabó Kálmán ügyvédek.

A pénzügyi bizottságba Garray Rezső ipartestületi jegyző, Mádler Károly hitelszövetkezeti cégvezető, Németh Sándor bankigazgató, Paár József bankigazgató és Zlehovszky Dezső földbirtokos kerültek.

Szamvizsgáló bizottság: Németh Sándor, Paár József bankigazgatók és Szalay Ferenc állampénztári tanácsos.

Építő bizottság: Berecz Lajos asztalosmester, Gersey Ferenc lakatosmester, Kotz István kőmívesmester, Szabó Gyula utbiztos és Varga József főpályamester.

Gazdasági bizottság: vitéz Horváth Gyula vendéglős, Sallér Gyula kisgazda, Simonffy István szíjgyártómester, Ujtz András kisbirtokos és Vajda Sándor ny. főmozdonyvezető.

Ezután az 1944. évi vásári napokat állapította meg a képviselőtestület.

Az országosvásárok napjai: február 28., május 16., június 1., szeptember 1., október 24. és december 7.

Hónaposvásárok: január 13., február 3., március 9., április 6., május 4., július 6., augusztus 3., szeptember 7., október 5., november 9. és december 21.

Ha csütörtökre ünnep esik, akkor a vásárt előtte való napon tartják meg.

A szakszerű gyümölcstermelés

A szakszerű gyümölcstermelés az elméleti és gyakorlati tudás alapján igazában csak azóta indult meg, amióta a m. kir. Földmivelésügyi Minisztérium az Országos Gyümölcstermelési Egyesületet egyesítette. Az egyesítéssel egyidejűleg az elengedhetetlenül szükséges Szakközpontot megszervezte; tudományos szakkönyveket és képes szakfolyóiratot adott ki és így a szervezetet országosan kiépitette.

Hazánkban már Szent István királyunk korában volt gyümölcstermelés. Fennmaradt oklevelek őrizték meg az idevonatkozó adatokat. Rendszerint a halásztanyák voltak a gyümölcstermelés telepei.

A török kitakarodása után Zirc létesitett szép gyümölcstelepet. A bő termés értékesitését már gyümölcszárlattal is igyekeztek előmozditani. A zirci apátság telepitési módszerét átvette a bakonybéli apátság is. Ennek nagyságáról fogalmat alkothatunk, ha meggondoljuk, hogy a telepitett gyümölcsfák száma elérte 40 ezret. A szakértő gazdatiszt a község fiatalságából válogatta ki a fák gondozoit. Győr városa és Győr vármegye ősszel hatalmas társzekerek hosszu sorával szallitotta különféle-fajta nemes gyümölcsöket. Ekkor már iparilag is jelentős formában dolgozták fel a legkülönbözőbb gyümölcsöket.

A világháboru útán szinte lázas erővel vetette rá magát a szaktudomány és gyakorlat a nemesfaju telepitésre. A legkiválóbb telepites Dán Szentmiklóson van. A telepites élére a Cegledi Takarékpénztár Szakácsy Gyula személyében akadémikus kertészeti szakértőt állitott.

Dán-Szentmiklóson az almafákat »termőfaegység« néven osztályozzák. Egy »termőfaegységünek« azt a 10—15 éves, teljes termést hozó fát mondják, amelynek évi termése az egy mázsa. A 2 métermázsát termő, 25—30 éves fa tehát két termőfaegységnek felel meg.

A telep évi kimutatása az átlagos termésről: Egy faegység évi átlagos termése volt:

1938-ban	58·4 kg	(fagykár)
1939-ben	120·2 kg	
1940-ben	69·9 kg	(jégverés)
1941-ben	79·9 kg	
1942-ben	125·0 kg	
	125·4 kg	

Tehát egy faegység ötévi átlaga 453·4:5=96·6 kg.

»A magyar gyümölcs képes szakfolyóirat«-ban közöl Szakácsy Gyula egy 30 éves jonathanról szóló kimutatást.

1936-ban termett	250 kg	almat
1937-ben „	380 „	„
1938-ban „	610 „	„
1939-ben „	550 „	„
1940-ben „	450 „	„ (jégv.)
1941-ben „	480 „	„
1942-ben „	740 „	„
Hét év alatt össz.	3460 kg	almat.

Az eredményes termelés céljából különösen nagy hangsuly esik a tápanyag évi visszapótlására, vágyis a trágyázásra. A talaj nitrogén, kali és foszforszükségletet meg kell adni, a maga adagolási törvényszerűsége szerint. Bőven tárgyalja ez Szakácsy Gyula akadémikus telepvezető »A jövedelmező télialma termelése« c. munkajában.

A szaktudás és a gyakorlat az évi gondos tápanyagpótlással és a szükséges csapadékmennyiség pótlásával évről évre nagyobb termelésre tudja késztetni a nemes gyümölcsfákat. A tudományos vizsgálódás megállapitotta, hogy a gyümölcsfa minden kilógramm szárazanyaga után 5 hektóliter csapadékot kiván. Ez az adat is mutatja azt, hogy milyen fontos szerepet játszik a csapadék a gyümölcstermelésben.

BÁN G. JÁNOS

Ami a családot fenntartja

Celldömölkön a Katolikus Akció keretében a mult vasárnap délután kezdték meg az iskolánkivüli népmüvelés előadássorozatát. Az érdeklődés magas fokban nyilatkozott meg. Az elemi fiuiskola nagytermét zsufolásig megtöltötte a közönség. Öröm töltheti el a szereplők szivét, hogy a rossz idő ellenére is telt ház hallgatta végig az előadásokat. Minden elfogultság nélkül megállapithattuk, hogy az előadáson közreműködő Mária Kongregáció gárgája milyen vonzóerővel rendelkezik. Az első előadást egyébként magyarországi Szent Erzsébet ünnepe rendezték.

A kongreganisták közös kareneke nyitotta meg az ünnepélyt. Nemes Vazul dr. plébános röviden vázolta az iskolánkivüli népmüvelési előadások célját, majd "Ami a családot fenntartja" cimen tartotta meg az első világnézeti előadást, amelyet a közönség nagy figyelemmel hallgatott meg. Az előadás gondolatmenete a következő volt

Erő tartja fenn a világot. Az erő forrása Istenben található meg. Amikor a magyar családok megerősitéséért dolgozunk, nem szabad figyelmen kivül hagyni azokat az erőket, amelyeket Isten az embereknek rendelkezésre bocsát. Ezek az erők két nagy csoportba tartoznak: természetes erők és természetfeletti erők.

A természetes erők csoportjában első helyen áll a személyiség tisztelete. Az ember ugyanis személyiség. Gondolkodik és akar. Ez a két tulajdonság adja meg az ember méltóságát. A pogány világ nem tisztelte az emberben a személyiséget. Ugy bánt vele mint az igavonó állattal. Az uj kor nagy tévedései közé tartozik, hogy lebecsüli az emberi személyiség méltóságát, amikor csak a tömeget tekinti eszményének. A házasságban a személyiség tisztelete ugy válik családot fenntartó erővé, ha a házastársak tisztelik egymásban az önálló személyiséget. Egyik sem igavonó állat egyik sem lelketlen gépalkatrész. Mindkettő személyiség, akinek igénye van a szeretetre és a kölcsönös megbecsülésre.

A kölcsönös szeretetet legjobban kifejezi az egymásért hozott áldozat, amely napról napra megismétlődik és igy a legerősebb fenntartója a házassági közösségnek. Ahol a szolgáló szeretet kialszik, ott összeomlik a családi élet boldogsága. Harmadiknak járul az emlitett két erőhöz az egészséges életbecsülés, amely különösen a táplálkozás, a ruházkodás és a lakás helyes és egészséges rendjével épit boldog családi szentélyeket.

A természetfeletti erők is segitik az embereket, hogy békés, meghitt családi életet élhessenek. Ilyen természetfeletti erő érvényesül az isteni tekintélyben, amellyel a szülők kormányozzák a családot. Kimondhatatlan nagy erő sugárzik a család imádságos életéből s az isteni Gondviselésben való bizalomból. Ha a magyar családok erősen tudnak bizni a gondviselő Istenben és buzgón tudnak imádkozni, akkor erős és ledönthetetlen oszlopai lesznek a hazának.

A nagyvonalu bevezető előadás után Nagy Éva kongreganista lelkes szavalata következett, majd P. Horváth Péter szombathelyi ferences házfőnök mondott magasan szárnyaló ünnepi beszédet árpadházi Szent Erzsébetről.

A nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszéd után Pintér Rózsika, kongreganista, az Egyházi Vegyeskar művész énekese mély áhitattal énekelte el a magyar Szent Erzsébethez esdő éneket. A kongregáció kiváló szereplői Szent Erzsébet életének néhány jelenetét adták elő hatásosan. Szent Erzsébet szerepében Angler Kató aratott őszinte sikert. Száva Gabriella fényesen játszotta a hatalmát féltő özvegy őrgrófné szerepét; pompásan simult hozzá Reményi Mária játéka. Lajos őrgróf szerepében Márkus László jeleskedett. Bájosan mozgott Hőmöstrei Csöppi és Dorcsi Géza Szent Erzsébet gyermekeinek szerepében. Dicséret illeti a többi szereplőt is a szép játékért.

Szent Erzsébet alakja elevenedett meg a nagyszerű előadásban. Előttünk Az ő szellemével telítődtek az első iskolánkivüli népmüvelési előadáson.

Közeledik
a huzás napja
december 3.
Állami sorsjáték
Egész sorsjegy 4 P, fél 2 P.

Uj munkaadói igazolványok az OTI-nál

A belügyminiszter rendeletére uj munkaadói igazolványokat készitett az OTI. Az uj igazolványok elkészültéig és forgalombahozatalaig az OTI orvosai elfogadják még a jelenlegi munkaadói igazolványokat. Változás csak annyiban van, hogy a háztartási alkalmazottak jelenlegi munkaadói igazolványaert nem szednek már dijat.

Levél a majorokból iskolába járó gyermekek érdekében

Mélyen tisztelt Szerkesztő Úr!

Évek óta figyelemmel kisérem a szomszédos majorokból a celldömölki iskolákba járó gyermekeket. Lakásom előtt is minden reggel elvonulnak nagyobb csoportban. Ezeknek a gyermekeknek a ruházata évről-évre silányabb. Természetes is ez, mert szüleik — gazdasági cselédek — mind nehezebben szerzik be a ruházkodáshoz szükséges anyagokat és gyermekekről levén szó, a gyengébb anyagok hamar foszlásnak indulnak. Különösen lábbeli tekintetében állanak gyengén, ami a mai helyzetben nagyon is érthető, mert az idők kemény parancsához igazodni kell és mindenkinek tudnia kell, hogy a szükséges bőranyagok csak igen korlátolt mennyiségben állnak egy-egy község rendelkezésére. Ezért mindenkinek hazafias kötelessége a meglévő használt cipőkkel való takarékoskodás.

A majorokból bejáró iskolás gyermekek esőben, sárban, hóban és szélben gyalog tessik meg az utat az otthon és az iskola között. Van ennek előnye is, de inkább csak tavaszi és őszi időben és sokkal több hátránya ennek a napi hosszadalmas gyaloglásnak a téli időkben, amikor a 4—5 kilómiteres utat bokáig és feljebb érő sárban kell megtenni a gyermekeknek. Hátrányos és káros ez az egészségre, de hátrányos és káros a gyermekek amugy is gyenge cipőire.

Erre akartam jelen levelemmel felhívni m. t. Szerkesztő Úr figyelmét.

A szociális gondolat mindjobban tért hódít országunkban és én azt gondolom, hogy a majorok tulajdonosai úgy is megmutathatnák alkalmazottaikkal való törődésüket és szociális gondolkozásukat, ha a téli időben kocsikkal szállítanák be a gyermekeket az iskolákba, mint ahogy a mult télen egyik uradalomtól láttunk már erre példát. Ugy gondolom, hogy e pár sorral is használhatunk az ügynek, azért köszönöm m. t. Szerkesztő Úrnak, hogy soraimnak helyet adott kedvelt ujságunkban.

Egy olvasó.

A fodrászipari munkabérek uj megállapitása folyó évi október 10-i 228. számú hivatalos lapban megjelent.

Tea-est. A celldömölki evangélikus nőegylet nov. 28-i teaestjén Szabó József győri lelkész tart előadást.

HETI KRÓNIKA.

Külföld:

Dr. Göbbels birodalmi miniszter a Das Reich cimű hetilapban kifejtette, hogy abban az esetben, ha az angolok és amerikaiak elérik háborus céljaikat, azaz Németország katonailag és erkölcsileg összeomlana, akkor Európa néhány nap mulva a bolsevizmus lábai előtt heverne.

A keleti harcvonalon a németek kemény elhárító harcokat vívnak.

Ismét meghiusult az amerikaiak áttörésikisérlete Dél-Olaszországban.

A horvát kultuszminiszter kijelentése szerint Horvátországba a partizán mozgalmat a bolsevista szervek és a marxista zsidók telepitették be.

Eden angol külügyminiszter az alsóház ülésén nyilatkozott a moszkvai értekezletről, de nem sok kézzelfogható vívmányról emlékezhetett meg.

De Gaulle-ék őrizetbe vették a libanoni köztársasági elnököt. Letartóztatták a minisztterelnököt és a kormány két tagját, valamint 48 képviselőt, Franciaország ellen irányuló összeesküvés miatt. Az angolok a franciáknál tiltakozást jelentettek be. Libanon fővárosában közelharcok folytak.

Churchill átszervezte az angol kormányt, néhány minisztert ismét kicserélt. Berlinben nem tartják jelentősnek az angol kormány átalakitását.

A Törökország mellett fekvő Lerosz görög szigeten a németek partra szálltak és a megszálló angol katonaságot és a Badoglio-párti csapatokat levették.

Az angol gyárosok és kereskedők a külkereskedelmi helyzetet a jövőben veszélyeztetve látják az Amerikával kötött kölcsönbérleti szerződések miatt.

A mexikói olasz nagykövet nyilatkozata szerint a Szovjet igényt tart Lengyelországra.

Lettország tíz korosztályt mozgósitott a Szovjet elleni harcba.

Zsitomir térségében a németek előretörnek, támadó hadműveletet indítottak.

Belföld:

Kállay Miklós miniszterelnök a költségvetes tárgyalása folyamán nagy beszédet mondott, kijelentette, hogy ez a nemzet magyarságában, nemzeti érzésben soha ilyen egységes, ilyen nagy nem volt. Külpolitikánkban változatlanul követjük a kiválasztott irányt. Országunk erősitése érdekében katonai felkészültségünket minden áldozattal a legmagasabbra kell fokoznunk. Az szükséges pillanatban határainkat, országunkat és szabadságunkat nem védi, az hitvány hazaáruló. A belső rendet és nyugalmat mindenek felett meg kell tartani, a megtartásáért mindenki felelős. A defetizmus ellen küzdeni a legelső polgári kötelesség.

A vitéz nagybányai Horthy Istvánról elnevezett kassai ONCsA telepen 58 ház épült, amelybe 50 család már be is költözött, 307 gyermekkel. A telepet a miniszterelnök jelenlétében avatták fel.

Készen állanak közigazatásunk megreformálásának tervei.

HIREK

A celldömölki Bajtársi Szolgálat a hadbavonultak családjai között nagymennyiségű tüzifát és a kisgyermekes családok részére szappant osztott ki. Kirchner Elek, a Bajtársi Szolgálat elnöke gondos előrelátással szerezte be a természetbeni adományokat.

Elmaradt Ughy Mária előadása. Az AC mult vasárnapi kultúrdélutánjára eredetileg tervbevették Ughy Mária gércei tanitónő előadását is. Előadását azonban betegsége miatt nem tarthatta meg. Helyette P. Horváth Péter szombathelyi ferences házfőnök tartott előadást.

Operett előadás Vönöckön. A vönöcki Kalot és Kalász ifjusági egyesület vasárnap előadja Csorhati Lajos és Gondör József zenés vigjátékát: Gyöngyviragos huszárcsákó.

Nem sikerült a visszavágás. Érdekes versenyt rendeztek a mult vasárnap Komáromban. Celldömölki tekecsapat mérte össze erejét az egyik komáromi együttessel. Ez a verseny visszavágó mérkőzés volt, mert augusztusban a komáromiak voltak Celldömölkön és győztek is akkor a Katolikus Ház pályáján 2:1 re. Ezt a csorbát akarták kiküszöbölni a celliek Komáromban, de nem sikerült. Ujabb vereséget szenvedtek 2:1 aranyban, habar azt mondogatják, hogy jól dobtak Komáromban, csak épen szerencséjük nem volt.

Evangélikus leánykonferenciát tartanak Kissomlyón f. hó 22-én. A konferenciát Malaga Elza győri diakonissza nővér vezeti.

Kiesett a tehervonat fékjéből. Vasárnap delben a Celldömölkről Székesfehérvárra induló tehervonaton az utolsó kocsiban teljesitett szolgálatot Osváth József vonatfékező. Nemeskocs közelében az utolsó kocsi egyik kerekének abroncsa leesett a kerékről és a kerék leszaladt a sinről. A mozdonyvezető megállitotta a vonatot és igy a pályatest csak kisebbfajta rongalodást szenvedett. Osváth József fékező aki a sérült kocsin teljesitette szolgálatát, kiugrott a pályatest mellé, de szerencséjére komolyabb sérülést nem szenvedett. Osváthnak ez volt a második vasuti balesete. Pár évvel ezelőtt két kocsi ütközője közé került és akkor sulyos sérülést szenvedett. A szerencses kimenetelü baleset után a pályamunkások hamar rendbehozták a pályát és a közlekedésben semmi fennakadás nem történt.

Száz festő mutatja be művét Celldömölkön a Korona Szálló nagytermében. A kiállitás 1943. november 21-én nyilik meg és 28-ig tart. Borbényi Sandor és Winkler Ferenc festőművészek választékos anyagán kívül választott irányzat képviselője szerepel. Köteles Árpad nagyméretü vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Ur lovas portréja emeli gazdagitja a kiállitás termét. A kiállitás a jelekszerint megérdemli a Celldömölki Közönség széleskörü érdeklődését. A Kiállitás nyitva reggel 9 órától este 6 óráig. Belépő dij nincs. Katalógus rendszer.

Kinevezés. Szkalár József volt JDZ pályamestert Máv pályamesterré nevezte ki a Máv igazgatósága.

Áthelyezés. Boros László állomásfelvigyázó jelöltet a bobai állomásra osztották be szolgalatra.

Kemenesi Napló

A nemzetvédelmi kereszttel kitüntettek névsoraban örömmel olvastuk dr. Boros Alán apátsági perjelnek, volt győrszentiváni plébánosnak nevét. Értesülésünk szerint Magyarország Kormányzója a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta Celldömölk köztiszteletben álló derék polgárának, Berkes János ny. Máv segédtisztnek is.

□

Kelemen Krizosztom pannonhalmi főapát a főmonostori ferjelválasztással kapcsolatos elhelyezések során Celldömölkről Zalaapáti-ba helyezte Gosztonyi Nándor bencés jószágkormányzót hasonló minőségben. Gosztonyi Nándor távozása érzékenyen érinti Kemenesalja társadajmát. Mindenfelé nagy elismeréssel adóztak személyének széleskörü gazdasági tudásáért. Alkalmazottjai szerették benne a szociálisan gondolkozó gazdát, aki minden ügyükét szivén viselte. A társadalmi életben Gosztonyi Nándor lelkes és áldozatkész párlolója volt minden közérdekü ügynek. Éppen ezért Kemenesalja társadalmának meleg szeretete kiséri uj munkakörébe.

×

Az iparügyi minisztérium á tal a hét három utolsó napjan az ország ipartestületi jegyzői részére rendezett háromnapos budapesti konferencian résztvett Garray Rezső is, a celldömölki járási ipartestület agilis jegyzője.

Vasuti szerencsétlenség

Mult heti számunkban számoltunk be két sulyos vasuti szerencsétlenségről, melynek áldozatai celldömölki vasutasok voltak. Némedi Lajost akit Sárváron ért a szerencsétlenség— a sárvari kórházban ápolják sulyos betegen, Finta Gyula pedig mint ismeretes életét vesztette a szerencsétlenség során.

A mult hétfőn a hajmáskéri állomáson ujabb szerencsétlenség történt, amelynek áldozata szintén celldömölki vasutas, az alsóságí illetőségü Kéri József vonatfékező.

Kéri József tolatás közben két kocsit kapcsolt össze. Mikor ki akart lépni a sinek közül megcsúszott a nedves sinen és igy esett a vonat kerekei alá. A vonat kerekei levágták jobb lábát térden felül és még több sérülést is szenvedett. A szerencsetlenség után a mentők a a veszprémi kórházba szállitották, azonban a nagy vérvesztesség következtében meghalt még mielőtt műtétet hajtottak volna végre rajta.

Holttestét hazaszállitották Alsóságra és itt temették el az egész község részvétel mellett csütörtökön délután. Temetésén a celldömölki vasutasságot küldöttség képviselte.

A Közellátási Hivatal közleményei:

A közönség lábbeliigényléseit korlátozza az elkerülhetetlen legszükségesebb mértékre.

A Közellátási Hivatal felhívja a közönség figyelmét arra, hogy lábbeliigényléseit az elkerülhetetlenül legszükségesebb mértékre korlátozza. Különösen kézi vagy mértékutáni cipő vásárlására jogosító utalványt ne igényeljenek. Lábbeli utalvány csak a legmegokoltabb esetben adható.

A közönség meglévő lábbelikészletének megóvása érdekében kisegítésképen javításra szóló utalványok igénylése célszerű.

A beszolgáltatási kötelesség miatt ellátatlanná vált gadálkodók részére kenyérgabona kiutalása

Azok a gazdálkodók, akik kenyérgabona beszolgáltatási kötelességüket teljesítették, már annak a rendeletnek megjelenése előtt, amely szerint abban az esetben, ha csak annyi kenyérgabonájuk termett, amellyel házi szükségletüket, valamint vetőmagszükségletüket tudják biztosítani és így kenyérgabona helyett más terményt szolgáltathatnak be s így a kenyérgabona beszolgáltatása miatt háztartásuk egész évi szükségletét fedezni nem tudják, kérhetik az illetékes Közellátási Kormánybiztostól a hiányzó háztartási szükségletük fedezésére legfeljebb a beszolgáltatott kenyérgabonamennyiség visszautalását.

A kenyérgabonavisszautalás iránti kérelmet a Közellátási Kormánybiztoshoz címezve a nyilvántartó hatóságnál — községi elöljáróságnál — kell benyújtani. A nyilvántartó hatóság igazolja, hogy a gazdálkodó a nyilvántartó hatóságnál lévő cséplési eredménylapon kimutatott saját termésből, valamint keresményéből, illetőleg egyéb természetbeni járandóságából a saját és a háztartásához tartozók kenyérgabonaszükségletét a beszolgáltatás miatt nem tudja fedezni. A nyilvántartó hatóság igazolja a gazdálkodó által beszolgáltatott kenyérgabona mennyiségét, továbbá azt, hogy a gazdálkodó és a háztartásához tartozó személyek 1943. évi augusztus 1. óta kenyér és lisztjegyet nem kaptak, vagy ha igen, melyik hónapokra kaptak azt.

A nyilvántartó hatóság a kérelmeket a Közellátási Kormánybiztoshoz terjeszti fel. A Közellátási Kormánybiztos a kérelmező gazdálkodó háztartási szükségletének fedezésére legfeljebb a gazdálkodó által tényleg beszolgáltatott búzát, vagy rozs mennyiséget utalja ki. A háztartási szükséglet személyenként évi 210 kg-ban, illetőleg havi 20 kg kenyérgabonában állítják. Azokra a hónapokra, amelyekben a gazdálkodó, vagy a háztartásához tartozó személyek kenyér és lisztjegyet kaptak, kenyérgabonát nem utalnak ki. Abban az esetben, ha a gazdálkodó búzát szolgáltatott be, búzát ha pedig rozsot szolgáltatott be, rozsot utalnak vissza részére. A visszautalt kenyérgabona búzaegység számával a kiutalásban részesülő gazdálkodó beszolgáltatási kötelességét növeli.

Ha a gazdálkodó háztartási szükséglete még azzal a mennyiséggel sincs fedezve egész évre, amelyet részére a Közellátási Kormánybiztos visszautalt, akkor az ellátatlanság idejére a gazdálkodó és a háztartásához tartozó személyek kenyér és lisztjegy ellenében hatósági kenyér és lisztellátásban részesülnek.

A Közellátási Kormánybiztos által kiutalni engedélyezett kenyérgabonáról a Gabonaforgalmi Központ kirendeltsége vásárlási utalványt állít ki és azt a vásárlásra jogosult gazdálkodónak q-ként 1.20 pengő díj lefizetése ellenében kiszolgáltatja. A vásárlási utalvány abban a körzetben jogosít vásárlásra, amelyet az feltüntet.

Az utalvány ellenében az országos vagy körzeti kereskedő köteles annyi kenyérgabonát kiszolgáltatni, amennyire az utalvány szól. A kereskedő a kenyérgabonának a hatóság által megállapított termelői árához q-ként csak 1.50 pengőt számíthat hozzá.

Irányárat állapítottak meg a dióbélre

Az egészséges, feketementes dióbél fogyasztási ára az egész ország területén kilogrammonkint 28 pengő.

Takarmányrépa ára.

Az egészséges, legfeljebb 5 százalék földes részt tartalmazó takarmányrépa termelői ára nyílt piacon vagy hashoz, illetve vasutra szállítva 100 kg-ként 4 pengő.

Mérlegek hitelesítése.

A kereskedelmi miniszter rendelete értelmében a mezőgazdasági termények hivatalos vásárlásánál, illetve továbbadásánál használt mérlegeket december 31-ig kell hitelesíttetni.

Uj marhalevél-ürlapok.

A pénzügyminiszter rendeletével uj marhalevél ürlapokat bocsátott forgalomba november 1-től kezdve, de megengedi, míg a készlet tart, a még forgalomban lévő régi marhalevél-ürlapoknak bélyegkiegészítéssel való további használatát.

Az uj marhalevél-ürlapok a következők: a) juh, kecske és félévesnél fiatalabb malac nyilvántartására 50 filléres; b) félévesnél idősebb vagy hizott sertés, kétévesnél fiatalabb ló, szarvasmarha, bivaly és bármilyen szamár, vagy öszvér nyilvántartására 1 pengős; c) a kétévesnél idősebb ló, szarvasmarha, vagy bivaly nyilvántartására 2 pengős; d) a háromévesnél idősebb ló honvédelmi nyilvántartására 2 pengős, a háromévesnél idősebb öszvér honvédelmi nyilvántartására pedig 1 pengős értékelmiletű uj marhalevél-ürlap került forgalomba.

Sertésvágás.

Saját háztartási szükségletének fedezésére sovány sertést bárki vásárolhat. Az így megvásárolt sertés azonban az eladó beszolgáltatási kötelességének teljesítésébe nem számít be. Vásárláskor a sertés a közellátási hivatalban bejelentendő, mert a közellátási hivatal csak a bejelentett sertésre adhat ki vágási engedélyt, a bejelentéstől számított 60 nap eltelte után.

Magánfogyasztás céljára a vágási engedélyt a közellátási hivatal adja, míg 100 kg. súlyt el nem érő sertést levágni nem szabad, vágási engedély tehát csak 100 kg-nál nehezebb sertésre adható ki. Háztartási szükségletre saját hizlalású sertésből a háztartáshoz tartozó minden négy személy után egy sertés vágására lehet engedélyt adni. Saját hizlalású sertést vágó háztartások a sertésből kitermelt zsírt teljes egészében a háztartáshoz tartozók zsírszükségletének fedezésére használhatják fel. Az ilyen háztartás azonban a sertés levágásától számított egy évig zsírjegyet nem kaphat. Az első levágott sertés után 4 kg zsírt, a második sertés után 8 kg zsírt a hatósági zsírgyűjtőnek be kell szolgáltatni. A zsírbeszolgáltatás a kényszervágott sertéseknél is kötelező.

Vágási engedélyt tehát csak 100 kg-nál magasabb súlyú hizó sertésre szabad kiadni. Ha azonban a saját hizlalású és 100 kg-nál kisebb súlyú hizó sertés levágására — igazolt takarmányhiány, vagy kényszervágás folytán kerül a sor és az ilyen sertést a községi elöljáróság közellátási célokra nem veszi át, viszont a tulajdonos azt saját háztartása szükségletére kívánja felhasználni, a hatóság ebben az esetben — a felkérelmére megállapítja a levágott sertésből ténylegesen kitermelt zsírmennyiségét.

Az ilyen háztartáshoz tartozó személyeket mindaddig nem szabad hatósági zsírellátásban részesíteni, amíg a készletként nyilvántartásba vett zsírmennyiség a háztartás szükségletét fedezi.

SPORT

A Sütő—Varga, Marton—Kiss, Puklér, Süle—Hende, Pal, Békési, Németh, Budai összeállításban játszó CVSE I. 6:2 (2:0) arányu vereséget szenvedett az elmult vasárnap délután Szombathelyen a Haladás II. csapatától.

A Haladás II. csapata az egész mérkőzés alatt ura volt a játéknak. A győztes csapat góljait Szabados (2), Osvath, Vagi, Tóth, Németh, míg a celli csapat góljait Budai és Marton lőtték.

Nem lepődtünk meg a CVSE I. vasárnap elszenvedett elég nagyarányu vereségén, mert pillanatig sem hittük, hogy komoly eredményt tudjon elérni Szombathelyen a Haladás tartalékcsapata ellen.

De nem is lehet várni az eredményes és szép játékot az olyan csapattól, mely az egész őszi idényben csak ötletszerűen játszott és az egységes elgondoláson alapuló bármelyik játékrendszerrel csak megpróbálkozott volna is. Az I. osztály szombathelyi csoportjában a résztvevő 12 csapat között a CVSE csapata elfoglalta és tartja a megérdemelt [illegible] és csak nagy szerencsének köszönheti, ha a hátralévő két mérkőzésén változtat helyzetén. Talán még az utolsó hely sem volna ennyire kellemetlen, ha azt láttuk volna az őszi idényben, hogy a CVSE I. csapatát igyekeztek volna felfrissíteni a fiatal garda néhány tehetséges tagjával. Itt legfeljebb azt említhetjük meg hogy a szerintünk is tehetséges Némethet egyszer-kétszer szerepeltették. Más próbálkozás szinte nem is történt.

Ha kezdő játékosokkal szereplő egyesület pillanatnyilag gyengébb szereplést mutat fel, megvan a remény a fejlődésre és legtöbbször hamarosan érezhető a csapat formájában a javulást.

Ezt vártuk mi a CVSE csapatától is. Szerettük volna, ha végrehajtják a fiatalítást. Sajnos ez elmaradt. Az eredmény a bajnokság 11. helye, az előkelőnek nem mondható utolsóelőtti helyezés.

—

Lejátszották az utolsó mérkőzést a II. osztályu bajnokság pápai csoportjában.

Vasárnap délután Janosházán játszották a kerületi II. osztályú bajnokság egyetlen és egyben utolsó bajnoki mérkőzését. A Janosházai Levente Egyesület és a pápai Máv Kinizsi II. csapatai mérkőztek egymással. A mérkőzést Tolnay vezette és azon a janosházaiak 0.0 ás félidő után 1:0-ás győzelmet arattak a vendegcsapat felett. A győzelem megérdemelt, mert a hazaiak végig fölényben játszottak, csak csatáraiknak nem sikerült a góllövés. A mérkőzés egyetlen góljat Kovács szerezte.

o—o

Ezzel a mérkőzéssel kialakult a II. osztályu bajnokság végső á'lása. A CVSE II. a II. helyet foglalja el, ami mindenképen dicséretére válik a csap t tagjainak. De mi azt gondoljuk, hogy a második csapat könnyen őszi első lehetett volna, ha a mérkőzé-ekre komolyabb edzésekkel készü tek volna fel a csapat játékosai. Természetesen nem csak a játékosokon mulott az edzőkérdés megoldása. A CVSE II. a lejátszott hat mérkőzésből négyet megnyert, egyen döntetlen eredményt ért el és csak egy mérkőzésen szenvedett vereséget. Nagyon ismeretesek azonban ennek a pápai veszteti mérkőzésnek a körülményei.

Janosháza csapata három győzelemmel és három vereséggel áll a tablázat negyedik helyén.

—

II. osztály, pápai csoport

1. Perutz II.	6	6	—	—	22:7		12
2. CVSE II.	6	4	1	1	9:11		9
3. Kinizsi II.	6	3	1	2	33:12		7
4. Janossáza	6	3	—	3	9:10		6
5. Zsszentgrót	6	2	—	4	16:17		4
6. SárvárL.E.II.	6	2	—	4	8:18		4
7. Tapolca II.	6	—	—	6	4:25		0

×

A Celldömölki Levente Egyesület ifjusági csapata 5:3 araryban győzte le a Janosházai Levente Egyesület ifjusági csapatát a levente bajnoki küzdelem során. A gólokat Nagy (3), Szalay és Bacskai. Jók voltak Balogh, Simon és Bácskai.

Laptulajdonos:
a Celldömölki Katolikus Kör.

Készült
DINKGREVE NÁNDOR
könyvnyomdájában, Celldömölkön
Kossuth Lajos utca 14. szám.

Krisztusibb embert!
Életerős népet!
Művelteb falut!
Magyarabb magyart!